

Vastupandamatud orhideed

HANSAPLANT

Orhideede hulgas on palju liike ja sorte, mida saab igäüks edukalt toas kasvatada.

Suurepäraselt valikut orhideesid näeb praegu Hansaplanti aianduskeskuses Harjumaal Kiilis. Eksootilise õiemerega kaetud lillelaudadel kutsuvad end imetlema epidendrumid, hammaskeeled, katleiad, miltooniad, veenuskingad, ämblik- ja sinikäpad, epikatleiad jne. Kokku ligi sada nimetust liike, hübriide, sorte.

Hansaplanti aednike sõnul pole need ebamaiselt kaunid lilled sugugi nii kapriissed, nagu sageli kiputakse arvama.

Neid tuleb lihtsalt tundma õppida ning pakkuda kodus igale liigile just talle sobivaid tingimusi. Siis võib sel-

guda, et mõnda orhideed on lausa üllatavalt lihtne kasvatada. Asja teevad tänapäeval eriti mugavaks müügil olevad spetsiaalsed kasvusubstraadid, väetised ja potid.

Imepäraste õitega orhideed on iga lillesõbra jaoks vastupandamatu ahvatlus. Kogenud kasvatajad püüavad hankida aina põnevamaid õisi, algajal on mõistlik valida oma esimeseks orhideeks aga mõni vähem nõudlik liik, et mitte pettuda.

Kõige lihtsam on hakkama saada kuukingaga, kes lepib väga erinevate soojus- ja valgustingimustega, kuid võib järjest öitseda kuni neli kuud. Jahedas toas, kus talvel ei tõuse kraadiklaas üle 20°, tunnevad end hästi Kambria hübriidid (mirju- ja presidendikäpp jt), tsümbiidiumid, ontsiidiumid, veenusekingad jt. Lõhnava te õitega sinikäpp ja väärisedendrobium tahavad talvel olla veelgi jahedamas (14–16°).

Järgnevalt mõned üldised soovitusel hilissügiseks ja talveks.

- Kui väljas on miinuskraadid, laske ostetud orhidee eriti korralikult paberisse pakkida. Kui taim saab külma, siis pudenevad õied ja pungad peagi õisikuvarrelt maha.

- Aasta kõige pimedam aeg kestab novembrist veebruarini. Siis hoidke oma orhideesid kõige valgemas paigas aknalaual. Veelgi parem, kui nende kohal põleb 10–12 tundi taimelamp.

- Novembrist märtsi alguseni, samuti puhkeajal, orhideesid ei väetata.

- Kastke ainult pehme toasooja vee-ga ning alles siis, kui potisegu on täiesti läbi kuivanud. Kasulik on teada, et ülekastmise tõttu hukkub tunduvalt rohkem orhideesid kui kuivamise pärast.

- Orhidee ei pea ilmtingimata olema klaasnõus. Kui juured vajavad valgust, kasvavad nad ise potist välja. Arge neid kärpige ega potti tagasi toppige!

- Jälgige, et taimedele ei tekiks kahjureid. Peamiselt kiusavad orhideesid kedriklestad, ripslased ja villtädid, kellest on väga tülikas lahti saada.

Kambria (*Cambria* ssp.) hübriidide hulgas on üllatavalt palju vorme ja värve.

KAJA KURG